

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 103.

Z KRAKOWA DNIA 24 GRUDNIA 1826 ROKU W NIEDZIELĘ.

— Z Krakowa. —

Na posiedzeniu 5tem Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiej w dniu 11 Grudnia 1826r.

Delegowany z Akademii Paweł Czaykowski zabrawszy głos, przedstawił Izbie prawodawczej wieloliczne zmiany, które Senat Rządzący w Budżecie Akademickim na rok 1827/8 proponowanym, bez względu na Budżet przez Kommissyą Organizacyjną postanowiony uczynił, a wyszczególniając że na katedrę Języków Orientalnych, dla Nauczyciela tańców, fachtowania i pływania Senat Rządzący żadney nie umieścił pensyi, Sekretarzowi zaś przy Akademii Krakowskiej do połowy i to bez nadesłania stosownych Inicytyw zmniejszył, zamówił sobie głos ile być może na naypierwszem posiedzeniu Seymowem, celem okazania użyteczności i potrzeby wypuszczonych z Budżetu Katedr, a następnie przekonania, że Senat Rządzący żadney zmiany, a szczególnie co do pozycyi przez Kommissyą Organizacyjną za niezbędne do umieszczenia w Budżecie Akademickim uznanych, władzy projektować nie miał.

Reprezentant Kadłubowski przymawiając się do głosu Delegowanego z Akademii

Pawła Czaykowskiego oświadczył, że Senat Rządzący w wyznaczeniu pensyi Sekretarza Akademickiego daleko od pensyi Bedela mniejszey sprawiedliwego niezachował stosunku.

Reprezentant Czerniński w odpowiedzi Reprezentantowi Kadłubowskiemu oznaymił, że Ograniczenie pensyi Sekretarza mającego przy tem z Katedry 6000 złp. jest sprawiedliwe, gdy tymczasem pensya Bedela iedynego stanowi przychód.

Reprezentant Kadłubowski odpowiadając na wniosek Reprezentanta Czernińskiego wyraził, że pobieranie 6000 złp. przez Sekretarza Akademickiego jako za oddzielne zatrudnienie, niemoże mieć żadnego wpływu na wynagrodzenie prac Sekretarza obarczających.

Assesor Seymu Soczyński wniósł, że Senat Rządzący słusznie odznaczył pensyą Sekretarzowi Akademickiemu mając na uwadze, że czynność Sekretarza mającego przytem pensyą z Katedry jest na teraz zmniejszoną.

Delegowany z Akademii Czaykowski obstał przy mienaruszeniu Budżetu Akademickiego przez Kommissyą Organizacyjną ułożonego i przy całości przywilejów Akade-

mii, zwracał uwagę Izby nad powołaniem Professorów, którzy przy obieraniu stanu Nauczycielskiego zrzekając się wszelkich widoków i korzyści, niszcząc siły swoje dla uformowania młodzieży na cnotliwych obywateli i dobrych Ojczyzny Synów, niezaprzeczne do nagrody mają prawo, przedstawiał dalej Mowca, że podwyższenie wydatków będąc dziełem czasu i wynikając z zaprowadzonej przez Wołę Trzech Najjaśniejszych protegujących Dworów Kuratorji Nauki, nie może być powodem do zmniejszenia zasłużonej Urzędnikom Akademii pensji; nakoniec przywołał że Senat Rządzący w projektowanym Budżecie dla P. Sołtykowskiego, jako powołanego na Dostojność Senatora z Akademii sumę złp. 1200 tytułem Emerytury opuścił, a sumę 1800 złp. jako dar na rok jeden umieścił, co równie i do P. Kosteckiego dopełnionym zostało, zamówił sobie z tego względu złożenie obiaśnień i wyłączenie pobudek do zmienienia projektowanego Budżetu.

Marszałek Seymowy na wniosek Delegowanego z Akademii Pawła Czaykowskiego oznajmił, że zmiana Budżetu Kommissji Organizacyjney za każdą razą nastąpić może, skoro tego Senat Rządzący po zniesieniu się z Izba Prawodawczą uzna potrzebę, i na tej to zasadzie gruntuje się propozycja Senatu wypuszczająca z Etatu Katedrę języków orientalnych, tańców, pływania i fechtowania. Co się zaś tyczy Emerytur wysłużonym Nauczycielom, z powodu obciążenia nowych przez nich obowiązków czynnych na pensji przeznaczonych, usprawiedliwiał w tym względzie Projekt Senatu zasadami Trzech Najjaśniejszych protegujących Dworów do uorganizowania Akademii Krakowskiej wydaniami, które namienionego Emerytur potrącania dopuszczają. Późem wezwał Delegowanego z A-

kaademii Pawła Czaykowskiego, ażeby uwagi swoje celem dostatecznego roztrząśnienia na piśmie podał.

Delegowany z Akademii Czaykowski oświadczając na mowę Marszałka, że katedry z Budżetu wypuszczone do zupełnej potęgi Nauk i światła należą, czynił w tej mierze porównywania stosowne, a na dowód użyteczności liczne przywołał przykłady, niezbędnej ich potrzebę wskazujące.

Marszałek Seymowy zasadzając węgielny Kamień prawdziwego światła na wykształceniu Młodzieży moralnemu rzeczono Katedry z Budżetu wypuszczone za mniej użyteczne do edukacji synów Obywatelskim Kraju tego potrzebnej uważał, przedstawiał następnie i udowadniał, że chociaż te katedry dotąd były płatnemi, żadnego nie wydały użytku, a z tych nawet pływania Nauczycielem obsadzoną nie była.

Sekretarz Seymowy odczytał Izbie projekt do Prawa, kary na Defraudentów stanowiący.

Reprezentant Kadłubowski z uwagi na Art: 15 Konstytucyi Sady I. i II. Instancji, stanowiący oświadczył, że projekt o Defraudentach, jako nadający moc sądenia władzy Administracyjney przeciwnym jest Konstytucyi.

Marszałek Seymu na żądanie Reprezentanta Kadłubowskiego oznajmił, że rozpoznanie sporów Defraudacyjnych władzy Administracyjney, gruntując się na istniejącej ustawie i zasadach do nowego prawodawstwa uchwalonych w niczem Art: 15 Konstytucyi niezwłacza.

Reprezentant Kadłubowski obśtając przy zdapiu swoim, przedstawiał jeszcze i tę nie stosowność projektu odczytanego, że od Decyzji w Wydziale Senatu wydaney, wskazana jest tylko droga do Senatu Rządzącego,

gdy te dwie władze zawsze w działaniach swoich się zgadzają.

Marszałek Seymu w odpowiedzi Reprezentantowi Kadłubowskiemu oświadczył, że nie tylko żadney ztąd nie uważa nieprzyzwoitości, ale raczy wnosićby wypadało, że zyska na tem bieg interessów kraju i bezpieczeństwo osób, skoro decyzja Wydziału, iako I Instancyja dla swej zgodności z prawem przez Senat Rządzący zatwierdzoną bywa, prawo zaś sądenia sporów defraudacyjnych już ustawą Seymową z roku 1829 władzy Administracyney jest zostawione.

Assessor Seymu Soczyński usprawiedliwiał projekt o Defraudacyach z powodu, że ten tylko zastrzenie kary na Defraudantów mieści, a prawo sądenia równie z Uchwały Seymowej r. 1820, władzy Administracyney służyło.

Delegowany z Kapituły X. Teodor Sołtyk wywodząc postanowienie Sądów z mocy Konstytucyi, projekt rzeczony uważał za przeciwny tejże ustawie i żądał względem przyjęcia onego kreskowania, nadewszystko zaś przedstawiał karę więzienia na Defraudantów postanowioną, za mogącą być tylko w sprawach kryminalnych, ale nie przestępstwach policyjnych.

Marszałek Seymu na wniosek X. Teodora Sołtyka oznaymił, że postanowienie kary aresztu nie jest nowym w projekcie wyznalezkiem, bo takowa już w Prawie ieszcze obowiązującym znajduje się, dołączył Senat iedynie niektóre zastrzenia dla skuteczniejszego zapobieżenia defraudacyom.

Delegowany z Kapituły X. Teodor Sołtyk wyjaśniając różnicę 3ch głównych kar w Kodexie Kryminalnym znajdujących się oświadczył, że Kara więzienia i robót publicznych, iako mogąca mieć miejsce iedynie względem zbrodniarzy, do Defraudantów stosowną być nie może.

Reprezentant Franciszek Lipczyński oznaymił zgodność z głosem Assessora Seymu Soczyńskiego, jeżeli Defraudantowi w projekcie zostawiona jest wolność udania się do Sądu, gdyby na Decyzji władzy Administracyney poprzestać nie chciał.

Assessor Seymu Soczyński wnosił, że Senat Rządzący przez robotę publiczną karę aresztu tylko zaostrzy, tak iak nią zaostrza Kodex Kryminalny i Policyjny, z względu, że Defraudanci dla zasłonięcia siebie używają takich ludzi, którzy nie mając nic do stracenia winę na siebie przyjmują, a nie będąc używanemi do robót publicznych, są ciężarem Skarbu.

Reprezentant Lipczyński odwołując się do poprzedniego wniosku swego, oświadczył się być za projektem, jeżeli tylko rozpoznanie spraw Defraudacyjnych po decyzji Administracyney Sądownictwu nie jest odjęte, przy tem dodał, że odwoływanie się do uchwały, w której podobne projektowi zasady istniały, nie może być dla Izby Prawodawczej obowiązującym.

Reprezentant Czerniński nie uważał projektu Defraudacyjnego za obrażający Konstytucyą, bo Władza Administracyjna przez wydanie decyzji nie sądzi, iedynie w stosunku przedmiotu Defraudacyjnego karę pieniężną lub Aresztu wyrachowanie.

Jacek Ksieżarski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 11 Grudnia
W Imieniu Najjaśniejszego
MIKOŁAJA I.
CESARZA WSZECH ROSSY, KRÓLA POLSKIEGO
&c. &c. &c.

Rada Administracyjna Królestwa.

Gdy dla niezamożności lasów w Woiewództwie Krakowskiem wyrabianie galarów do spławu potrzebnych stało się coraz kosztowniejszem,

wniejszem, w celu przeto zaradzenia tej niedogodności doświadczoney szczególnie przy transportach soli na rzecz Rządu i płodów, oraz wyrobów Górniczych, w górze rzeki Przemszy i Wisły ładowanych, na wspólny Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, tudzież Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy dozwolnić wprowadzania z Austrii i Pruss galarów próżnych za opłatą od jednej sztuki po złotych cztery. Postanowienie to obowiązować ma od daty odebrania go przez respective Komory celne do czasu, aż doświadczenie zaprowadzić się mających statków płaskich za pomocą siły parowej nie przekona, iż galary spławne tym sposobem zastąpione być będą mogły.

Uskutecznienie niniejszego postanowienia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, tudzież Przychodów i Skarbu polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyjnej dnia 31 Mca Października 1826 r.

Minister Stanu Prezydujący :

(podpisano) W. Sobolewski.

Minister Prezydujący
w Kom: Rząd: Przychodów i Skarbu

(podp:) X. X. Lubicki.

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizji

(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem:

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizji

(podpisano) Kossecki.

Kurs Listów Zastawnych

Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Za Sto złotych w Listach Zastawnych

z Kuponem płatnym d. 22 b. m.

Przedający żądają zł. 77 gr: 15.

Kupujący dają — 77 — —

Istotnie nieprzedano przez Meklerów przys:

W Warszawie d. 14 Grudnia 1826 r.

F. H. Schaber S. G. K. W.

Z Petersburga d. 19 Listopada d. K.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Dziś rano: z powodu bolesney rocznicy zgonu błogosławioney pamięci N. Cesarza Alexandra, odprawio się w Kaplicy pałacu zimowego, żałobne nabożeństwo o spoczynek duszy Jego, w obecności Rodziny Cesarzowskiej, Dworu, Jenerałów, oraz officerów gwardji i wojska, tudzież znakomitych osób płci obojej. Podobne nabożeństwo odprawio się w kościołach katedralnych i we wszystkich innych tutejszej stolicy, oraz w kaplicach pułkowych. Wczoraj i dziś teatra były zamknięte.

Uroczyste otwarcie zakładów miłosiernych w mieście Romna, nastąpiło dnia 14 b. m. w rocznicę urodzin N. Cesarzowej Matki. Obrzęd, na którym znajdowało się wiele osób zaproszonych przez Radcę Stanu de Politica Kuratora wspomnianych zakładów, rozpoczął się od poświęcenia Kaplicy S. Maryi Magdaleny. Po modlitwach za N. Cesarza Jmci i Nayaśniejszą Rodzinę Cesarzką, duchowieństwo udało się do innych części gmachu i pobłogosławiło wszystkie izby. Wreszcie Pan de Politica dał ucztę dla wszystkich osób, które na tym obrzędzie były obecne, a między któremi znajdowało się wielu ubogich, do których miał rozrzewniającą mowę.

Kompania Amerykańsko-Rossyjska oznajmiła swoim akcyonistom, iż w ciągu tegoroczney żegluzi, 3 okręty wzmiankowaney kompanii przybyły do Rossji z futrami i innemi towarami ogólnie szacowanemi 2,100,000 rubli, pochodzącemi z niej handlu z Ameryką północną. Dwa z tych okrętów zawinęły do Ochocka, a trzeci przybył do Kronstadu, przywoził między innemi 10,000 pudów cukru kupionego w Brazylii. Okręt ten, wy-

płynąwszy ztąd roku 1824 odbył szczęśliwie podróż około świata; dwa inne miały ieszoce udać się tej iesieni do osad.

WIADOMOŚCI OD WOYSKA W GEORGII:

z dnia 31 Października 1826.

Jenerał Jeremołow założył główną swoją kwaterę niedaleko Haldan, w prowincyi Szekińskiej.

Jenerał Adjutant Paszkiewicz zajmował dawne swoje stanowiska nad rzeką Czerakną. Nie było żadnego działania wojennego w tej stronie. Jazda prowincyi Karabachskiej udała się ku rzece Bergonszat, dla odparcia napadu oddziałów jazdy nieprzyjacielskiej w celu porywania mieszkańców.

Abbas Mirza obozuje o 5 wiorst od mostu Kudaperyńskiego; ma przy sobie szczupły korpus woyska, posłanego mu przez Szacha. Woysko, które miał podczas wtargnienia na ziemię Rossyjską, zostało rozpuszczonem. Artylleryia jego pod dowództwem Jusufa Chana, stoi w tyle w Kendar. Doznaje on wielkiego niedostatku żywności.

Szach znajduje się w Duwarkand za Tauryz. Zapewniając, iż Xiążę ten, równie jak Abbas-Mirza, został mocno dotknięty stratą synowca Abbasa-Mirzy, syna Ali-Szacha-Mirzy, zwanego Seyful-Meluk-Mirza, który w ostatniej bitwie został śmiertelnie ranny.

Pułkownik Miszenko, dowódzca Opszerońskiego pułku piechoty, wysłany przez Jenerała Maiora Krabbe z oddziałem swoim z Kuba w pogoń za nieprzyjacielem ustępującym z prowincyi Kuby, zajął dnia 7 Października miasto Staraia-Szamakta. Za zbliżeniem się tego oddziłu, Mustafa Chan i inni dowódcy Perscy cofnęli się spieszenie ku stepom Magańskim za Kur. Mustafa Chan usiłował zawsze z nieciłą nawet zaciętością,

bronić przejścia przez most na grubych linach, który kazał wystawić na rzece; lecz gdy ogień artylleryi naszej zrzucił z lawet dwa jego działa, korzystał z nocney pory dla skutecznienia odwrotu swego. Część piechoty i jazdy naszej przeszedłszy na prawy brzeg rzeki, znalazła tam wiele wozów amunicyynnych artyllerycznych i ładunków, które nieprzyjaciel porzucił.

Zaczyna się przywracać porządek, w prowincyiach, z których Persowie zostali wypędzeni.

Konwencya objaśniająca Traktat

B u k a r e s t s k i.

(Dokończenie.)

A r t y k u ł IV.

Zawarowano było Artykułem 6 traktatu Bukarestskiego, że ze strony Azji, granica między dwoma Państwami zostanie przywróconą tak, iak była dawniey przed wojną, i że Dwór Cesarsko-Rossyyski odda Wysokiey Porcie Ottomańskiej twierdze i zamki; położone wewnątrz tej granicy, a podbite przez jego woyska. Na skutek tego warunku, i ze względu, że Dwór Cesarsko-Rossyyski wypróżnił i oddał bezpośrednio po nastąpiu pokoju, te z tych fortec, które wzięte były tylko w czasie wojny od woysk Wysokiey Porty, zgodzono się z iedney i drugiej strony, iż odtąd granice Azyatyckie pomiędzy dwoma Państwami zostaną tak, iak są dzisiay, i że termin dwuletni został postanowiony dla uwiadomienia zobopólnego o środkach najstósowniejszych do utrzymania spokojności i bezpieczeństwa poddanych obustronnych.

A r t y k u ł V.

Wysoka Porta Ottomańska, pragnąc dać Dworowi Cesarsko-Rossyyskiemu dowód iawnny swych przyjacielskich chęci i tej nay-

ściślejszej pilności około dopełnienia w zupełności warunków traktatu Bukarestskiego, poda bezpośrednie do wykonania wszystkie warunki artykułu 8go tego traktatu, odnoszące się do narodu Serwiińskiego, który będąc *ab antiquo* poddanym i hołdującym Porcie Otomańskiej, powinien będzie doznać w całej zupełności skutków łaskawości iey wspaniałości. Następnie więc Wysoka Porta urządzi z deputowanemi narodu Serwiińskiego, środki, które zostaną osądzone za najwłaściwsze do zapewnienia mu korzyści na rzecz iego zaręczonych; korzyści, których używanie będzie razem sprawiedliwą nagrodą i najlepszą rekompensacją wierności, której naród ten dał dowody Państwu Otomańskiemu. Termin ośmnaście miesięcy uznany jest za potrzebny do uczynienia sprawdzeń, jakich ten przedmiot wymaga, zgodnie z aktem oddzielnym, tu załączonym, zawartym pomiędzy pełnomocnikami obu stron; środki zatem te będą urządzone i postanowione zgodnie z deputacją Serwiińską w Konstantynopolu i opisane szczegółowe w najwyższym firmanie, mającym moc Hattiszerifu, który ma być przywiedziony do skutku w przeciągu, jak tylko można najkrótszym, a najpóźniej w terminie wyżej przerzeczonym ośmnaście miesięcznym, i będzie oprócz tego komunikowany Dworowi Cesarско-Rossyyskiemu, i uważany odtąd jako stanowiący część istotną niniejszej konwencji.

Artykuł VI.

Gdy na mocy warunków wyraźnych artykułu 10go traktatu Bukarestskiego, wszystkie interesa i reklamacje poddanych obu stronnych, które zostały zawieszone przez wypadki wojny, mają być rozpoczęte i skończone, takż, gdy należności, jakie poddani obu stronni mogą mieć jedni do drugich,

iako też do Skarbu, powinny być rozstrąśnione i urządzone z należytą sprawiedliwością, oraz rychło i całkowicie oblikwidowane, zgodzono się, ażeby wszystkie interesa i reklamacje poddanych Rossyyskich, z powodu strat, jakich doświadczyli przez łupieżę rozbójników barbarzyjskich, konfiskaty uczynione w czasie zerwania pomiędzy obudwoma Dworami w 1806 i innych aktów tejże natury, obejmujące w tem i te, które zaszyły od roku 1821, staną się przedmiotem likwidacyi i wynagrodzeń słusznych. Tym końcem, mianowani będą bez zwłoki, z jednej i drugiej strony, Kommissarze, którzy sprawdzą stan tych szkód i oznaczą ilość wynagrodzenia. Gdy wszystkie prace tych Kommissarzy będą skończonemi, summa stanowiąca wyżej rzeczzone wynagrodzenie, zostanie wypłacona w zupełności legacyi Cesarско-Rossyyskiej w Konstantynopolu, w terminie ośmiastu miesięcy, licząc od daty ratyfikacyi niniejszej Konwencji. Będzie też zachowana równa wzajemność względem poddanych Wysokiej Porty.

Artykuł VII.

Ponieważ wynagrodzenie szkód, zrządzonych poddanym i kupcom Dworu Cesarско-Rossyyskiego, przez korsarzów rejeney: Algierskiej, Tunetańskiej i Trypolitańskiej, oraz pełne i całkowite wykonanie warunków traktatu handlowego i artykułu 7 traktatu Jasskiego, jest ciślym obowiązkiem dla Wysokiej Porty, na mocy wyraźnych zastrzeżeń artykułu 12 traktatu Bukarestskiego, który, łącznie z artykułem 3, przywodzi i potwierdza wszystkie transakcye poprzednicze, Wysoka Porta ponawia uroczyście obietnicę, dopełnienia odtąd z najściślejszą wiernością wszystkich swoich zobowiązań w tym względzie. A zatem: 1) Wysoka Porta dokładać będzie wszelkich swe-

ich starań, ku zapobieżeniu, aby korsarze rejency Barbaryyskich, nie mogli, pod jakimkolwiek pozorem przeszkadzać handlowi lub żegludze Rossyyskiej, a w razie łupieztw z ich strony, skoro się o tem dowie, obowiązując się każdorocznie, zwracać bez żadney zwłoki, wszelkie łupy zabrane przez pomienionych korsarzy, wynagradzać poddanym Rossyyskim szkody poniesione i wydać w tym celu surowy firman do rejency Barbaryyskich, tak, iżby go nie było potrzeba powtórnie wznawiać, a w przypadku gdyby ten firman nie był dopełnionym, opłacić ocenioną szkodę, ze swojego Skarbu Cesarzkiego, w przeciągu dwóch miesięcy, zawartych w artykule 7 traktatu Jasskiego, licząc od dnia reklamacyi, uczynioney w tej mierze przez Ministra Rossyyskiego, po uczynionem przezeń sprawdzeniu. 2) Wysoka Porta przyrzeka ściśle dopełniać wszystkich warunków pomienionego traktatu handlowego, znieść wszelkie zakazy przeciwnie brzmieniu wyraźnemu zobowiązań, nie czynić żadney przeszkody wolnemu handlowi okrętów kupieckich pod banderą Rossyyską, na wszystkich morzach i wodach Otomańskiego bez żadnego wyjątku, słowem, dozwalać używać kupcom, kapitanom i wszystkim poddanym Rossyyskim w ogólności, korzyści i przywilejów, jako też zupełney wolności handlu, co formalnie jest zawartane przez traktaty zawarte pomiędzy obu Państwami. 3) Stosownie do Artykułu Igo Traktatu Handlowego, który zastrzega dla wszystkich poddanych Rossyyskich w ogólności, wolność żeglugi i handlu po wszystkich krajach Wysokiej Porty, tak na lądzie iako i na morzu, wszędzie gdzie żegluga i handel mogą być stosownemi dla poddanych Rossyyskich; a na mocy warunków artykułów 31 i 55 rzeczonyego traktatu, za-

pewniających wolny przechód przez kanał Stambulski okrętom kupieckim Rossyyskim, załadowanym żywnością lub innemi towarami lub produktami Rossyyskiemi, albo innych krajów, nienależących do Państwa Otomańskiego, równie iako wolne rozrządzenie temi żywnościami, towarami i produktami, Wysoka Porta przyrzeka nie czynić żadney przeszkody ani wzbraniania, aby statki Rossyyskie ładowane zbożem i inną żywnością, po weyściu do kanału Stambulskiego, w razie potrzeby terminowey, mogły przynosić swój ładunek na inne statki, bądź Rossyyskie, bądź innego narodu zagranicznego, dla wywiezienia z krajów Wysokiej Porty. 4) Wysoka Porta przyymie dobrą uczynność Dworu Cesarzsko-Rossyyskiego względem dozwolenia, podług powyższych przykładów; wchodzenia na morze Czarne, statkom Mocarstw przyjaznych rządowi Otomańskiemu, które jeszcze nie otrzymały tego przywileju, tak, iżby handel przywozowy Rossyyski za pomocą tych statków i wywóz na nich płodów Rossyyskich, nie doświadczał żadney przeszkody.

A r t y k u ł VIII.

Niniejsza konwencyja, służąc za objaśnienie i dopełnienie do traktatu Bukarestskiego, będzie ratyfikowana przez Najjaśniejszego Cesarza i Padyszacha Wszech Rosyji i przez Najjaśniejszego Cesarza i Padyszacha Otomanów, sposobem ratyfikacyi uroczystych, opatrzonych własnemi Ich podpisami wedle zwyczaju, które będą zamienione przez pełnomocników obu stron, w przeciągu czterech tygodni, albo prędzej, jeżeli można, licząc od dnia zawarcia niniejszej konwencyi. — Dan w Akermanie, 25 Września 1826.

Niniejsza konwencyja została ratyfikowaną przez Najjaśniejszego Cesarza dnia 14 Października 1826

Z Paryża d. 9 Grudnia.

Lubo Król cierpi ból podagry i z pokoiów nie wychodzi, sądzą jednak, że J. K. M. w przyszły Wtorek będzie mógł osobiście zagaic posiedzenia Izby.

Nuncyusz Papieński dał wczoraj wielki dyplomatyczny obiad.

Monitor i Dziennik Paryża zawierają o zdarzeniach na Pirenejskiem półwyspie co następuje: "Od kogoż owi zbiegowie mają zlecenie do działania, gdy znane kroki Królewica Don Miguel, w którego imieniu wystąpili, są przeciwnie? O zdatości instytucy Portugalii nie zachodzi wcale pytanie, bo źródło jest święte i z zasadami, które przed 6 laty wszystkie kraje wyrzekły, zupełnie zgodne. Mówią, że są nowością, lecz powierzchowna tylko wiadomość dzieł okazuje już, że Hiszpania i Portugalia od wieków znajdowały się równie, jak Anglia i więcej niżeli który inny kraj w posiadłości wielkich politycznych i obywatelskich wolności. Aż do czasów Filipa III. znajdują się ślady Zgromadzeń stanowych. Nowość oznacza zupełny gwałt. Przedsięwzięcie Chavesa i Silveiry, nie wchodząc, że oznacza bunt, jest więc bardzo nierozsądnym i nader zgubnym dla nich czynem. Szczęściem Portugalia i Hiszpania zależne są od swoich sąsiadów, a mianowicie Hiszpania ma obowiązki wdzięczności Królestwu Ludwika XVIII. i sławie Delfina, których jak Karolowi X. wiadomo zapomnieć nie może. Dopoki Hiszpania potrzebuje pomocy Francji, nie może zupełnie wolno działać. Przeznaczeniem Francji jest zapobiegać wielkiej wojnie między Hiszpanią i Portugalią, i przez podwójne powinowactwo konstytucyj i związku krwi nadać swojemu pośrednictwu powagę i zaufanie. „ Dziennik Gwiazda nie

upatruje w krokach zbiegów Portugalskich, iak tylko intrygę, dla wprawienia Ministerium Francuzkiego w kłopot.

W Poniedziałek w wieczór w pewnym tu domu, gdy znaczne towarzystwo siadać miało do stołu, postrzeżono, iż wszystkie srebra zniknęły. Złodziey korzystając z otworzenia drzwi, po zabierał wszystko ze stołu i iedne tylko grabki na ziemi zostawił.

Z Madrytu d. 2 Grudnia.

Królowa już prawie zupełnie wyzdrowiała.

Sąd Królewski w Sewilli wydał d. 26 Października wyrok przeciw 30 osobom, które były głównymi sprawcami rewolucyi w Cabezas, San Juan i San Fernando (ogłoszenia konstytucyi Stanów.) Wszystkie skazane są na szubienicę, zapłcenie kosztów sądowych i konfiskatę majątków; iednak za stawieniem się wolno im się bronić. Z wszystkich 30 pomiędzy którymi znajdują się Mendizabal, Isturiez, Bertrand de Lys, Ramon, Quiroga, i San Miguel ani ieden nie jest w Hiszpanii obecny.

Umarł najstarszy z Biskupów Hiszpańskich, Biskup Kucncy.

Na wsparcie buntowników Portugalskich (iak Kurjer Francuzki donosi) nadeszło z zagranicy 8 mil. franków, z których znaczną część oddano zaraz Margr. Chaves. Broń otrzymali z Biskai, i razem zwrócono im znaczną część odebranej. W Kastylii i Galicyi wspierał ich szczególniej Don Justo Pastor Perez były Intendent jeneralny w Leon i Valladolidzie.

Konstytucyjna osada w Braganey cofnęła się za zhlizaniem buntowników d. 20 z. z. m. ale wróciła w krótkce zmocniona 600 ludzi, i przyszło do żywej utarczki. Buntownicy zostali zwycięzcami, weszli d. 24 do Braganey, które miasto przez dwie godziny rabowali, i przyłączyły się do nich bagraniczne milicje. Tegóż dnia weszli wychodnie z Estramadury do Beiry. Margr. Chaves odsadził dnia 26 zamek Braganey.

D O D A T E K

D O N^{ro} 103.

G A Z E T Y K R A K O W S K I E Y

Z KRAKOWA DNIA 24 GRUDNIA 1826 ROKU W NIEDZIELE.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumira.

Dziśn. godzina		Barometr zreduk. na 0° r.		Therm: stopni i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	U W A G I.
Grud: 7		cał: 27	lin: 5, 818	stopnie: + 0. 6	stop: 85	Wschodni Słaby	Pochmurno	Mgła.
god: 12		"	5, 468	+ 1. 6	83	" "	"	
19. 3		"	5, 448	+ 1. 1	84	" "	"	
9		"	5, 459	+ 0. 7	85	" "	"	
7		27	5, 314	+ 0. 4	85	Wschodni Słaby	Pochmurno	Mgła.
12		"	4, 952	+ 1. 6	83	" "	"	
20. 3		"	4, 952	+ 1. 0	83	" "	"	
9		"	4, 521	— 0. 0	83	" "	"	
7		27	2, 848	— 0. 2	84	Wschodni mocny	Pochmurno	Mgła.
12		"	2, 458	+ 0. 8	82	Słaby	"	
21. 3		"	2, 692	+ 0. 6	82	" "	"	
9		"	3, 276	+ 0. 0	84	" "	"	
7		27	3, 721	— 0. 8	85	Południo: Słaby	Pochmurno	Deszcz. Śnieg z deszczem.
12		"	3, 701	+ 1. 1	83	Zachodni mocny	"	
22. 3		"	3, 855	+ 0. 9	82	Połud: Za: Słaby	"	
9		"	4, 049	+ 0. 2	83	Zachodni wicher	"	

J. Stęczkowski, Zast: A. O.

Z Berlina d. 15 Grudnia.

Najjaśniejszy Król udał się wczoraj rano wedle zwyczaju do swojego gabinetu usiłując się na małych wschodach i tak nie-

szczęśliwie upadł, iż prawa noga podsunęła się pod lewą i złamała się nad kostką. Przybył zaraz główny wojskowy Lekarz, Doktor Wiebel, i naprawił nogę. Nieco później

Przy zachęcającej się prenumeracie na Gazetę Krakowską od 1go Stycznia 1827 roku uprasza iey Redakcyia Łaskawych Czytelników o wcześnie się zgłaszanie.

przybyli główny wojskowy Lekarz Gräfe i tajny Radca Hufeland, i wszyscy trzy Lekarze dla zaspokojenia publiczności wydali zaraz doniesienie, że upadek J. K. Mci nie pociąga za sobą żadnego niebezpieczeństwa. W wieczór tegoż dnia wydali drugie doniesienie, że stan choroby J.K.Mci nie pogorszył się, a dziś trzecie, że gorączka zwolniła i boleść nogi wolnieje.

J. Królewicowską Mość Xżę Karol Pruski pojechał ztąd do Weimaru.

Z Londynu d. 2 Grudnia.

N. Król przy radosnych okrzykach ludu gaszczył wczoraj obecnością swoją teatr Coventgarden, na którym wystawiona była sztuka Oberon, i na żądanie publiczności śpiewać musiano po dwakroć: "Boże zachowaj Króla!", i inne narodowe pieśni. Król zdawał się być wesołym i trzy razy ukłonił się naderliczney publiczności.

Podług doniesień z Kalkuty pod d. 18 Lipca Rząd Birmański wypłacił drugą ratę kontrybucyi wojennej i woyska Angielskie czyniły przygotowania do ustąpienia z Rangun. Miasto to uzyskało bardzo wiele przez pobyt woyska naszego.

Pułkownik Purdon donieść miał w liście pod d. 24 Sierpnia, że Król Aschantów umarł na poniesione rany w bitwie d. 7 tegoż miesiąca. — Głowa nieszczęśliwego Maccarthy, którą Aschantowie w powyższej bitwie jak godło zwycięstwa nosili, przywieziona została do Anglii.

Minister Hr. Liwerpool odpowiadając onegdaj w Izbie wyższej Parlamentu na zapytanie wielu członków, dla czego Ministrowie niewnoszą zapowiedzianych odmian w zbożowych ustawach? oświadczył: że chociaż Ministrowie przygotowali stosowne do tego projekta, niewniosą ich jednak dla lep-

szej rozwagi aż po świętach Bożego Narodzenia.

Z 12 departamentów, z których się składa Rzeczpospolita Kolumbijska, oświadczyło się 7 za rządem federacyynym. Najważniejszy jednak departament Magdaleny, którego głównem miastem jest Kartigena, nie w tej mierze niewyrzekł, ale przez gońca wezwał Boliwara, aby obecnością swoją przywrócił w oyczyźnie porządek.

Zgromadzenie prawodawcze na Jamaice zebrało się d. 15 Października. Wielkorządca zalecał mu w zagaiającej mowie, aby uchwały Parlamentu Angielskiego dotyczące się handlu niewolnikami ściśle zachowane były

Od granic Tureckich d. 30 Listopada.

Dostrzegacz wschodni z dnia 27go Października donosi z Stambułu pod dniem 20, że dnia 17 tegoż miesiąca Sułtan wyszedł z pałacu z synem swoim, domniemanym następcą tronu, i pierwszy raz widziano Sułtana pokazującego się publicznie z synem, gdyż dotąd sprzeciwiali się Janczarowie temu, tak że Monarcha nie mógł się nigdy przekonać o potrzebie narodu, wysłuchać jego uzaleń i poznać prawdziwe przywiązanie do siebie, które grantuje się na mniemaniu ludu. — O odkrytym niedawno w Stambule spisku piszą: że kilkanaście tysięcy Janczarów, powiększey części przy zwinięciu tego korpusu z stolicy wygnanych, zbuntowali się w Ismith nad brzegiem Azjatyckiem, Baszę i Władze tego miasta zamordowali i po zburzeniu go przeciw innemu miejscu pociągnęli. Ich wspólnicy w stoliby zostali przez policyją pochwyconemi, z których wielu już stracono, i kilka okrętów wysłano z zbrojnemi ludźmi do Ismith przeciw buntownikom.

Przybyły dnia 30 Listopada do Tryestu okręt, napotkał w nocy dnia 23 t. m. na wysokości przylądka Sapienza z około 100 wojennych i przewozowych okrętów złożoną Egipską flotę, która czekała na rozwidnienie się dla zawinięcia do Nawarynu.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to jest dnia 24 b. m. daną będzie Komedia z francuzkiego na Polski język przetłómaczona w 1 akcie: *Zołnierz Polski we Francyi, czyli Michał i Kryśia*. — Po której nastąpi Opera komiczna w 1 akcie z francuzkiego P. Guilet przetłómaczona z muzyką P. Gaveaux: *Kwadrans milczenia*. — Zakończy widowisko Komedia z francuzkiego P. Dorvigni przez A. Zółkowskiego przetłómaczona: *Posiedynek Amerykański*.

JP. Aszperger Artysta Dramatyczny Teatru Narodowego Warszawskiego, będzie miał honor w powyższych sztukach po raz ostatni polecić się względem Szanownej Publiczności.

We Wtorek zaś dnia 26 b. m. na żądanie Prześwietnej Publiczności daną będzie Wielka nowa Czarodziejska Opera w 2 aktach, z niemieckiego, z muzyką P. Kauer Kapelmajstra Teatru Wiedeńskiego: *Krasnodywa Krowa Dniestru, czyli Terefere w Tara-pa-je*. (Część Trzecia.)

W przyszły Czwartek, to jest dnia 28 b. m., na benefis Franciszka Zebrowskiego, daną będzie Wielka Melo-Drama oryginalnie z Litewskiej Historii w Polskim języku napisana z muzyką Faustyna Zylińskiego Artystę Dramatycznego Warszawskiego w 3 aktach: *Witold Waleki Xiążę Litewski, czyli Oblężenie Grodna*.

WIELKA LOTERYJA

NA TRZY REALNOŚCI i KOSZTOWNOŚCI.

Za najwyższem pozwoleniem, puszczoną ją do wygrania przez loteryją następującą Realności:

1to WIELKIE HAMERNIE i HUTY

Z E Ł A Z N E

kopalniami węgla na wieczne czasy zaopatrzone, z gruntami, przyległościami do tego przedmiotu zabudowaniami w St. Lorenzen pod Steyermarkiem, za które-wygrającemu jeżeliby takowych obić nieżyczył sobie, w gotowiźnie Summa 200,000 Ryńskich jest ofiarowana.

2do. WIELKI DOM w MIEŚCIE GRATZ wraz z pięknym Angielskim Ogrodem, Browarem, Gorzelnią i wielu innemi gospodarskimi zabudowaniami, lub w gotowiźnie Summa 40,000 Ryńskich.

3^{io}. MAJĘTNOŚĆ TRESTERNITZ o milę od miasta Marburg nad rzeką Drau,

w najpiękniejszej okolicy leżąca, oprócz żywnych gruntów także i w Winnice obfitująca, lub w gotowiźnie 20,000 Ryńskich.

4to. z BRYLLANTOW i SZMARAGDOW w eleganckim guście zrobiony Damski ubior, obeymujący grzebień w formie Diademu, fermuarę, seigné i 2 pary kulczyków, ważący razem 60 karatów Bryllantow i 57 karatów Szmaragdow, lub w gotowiźnie 12,500 Ryńsk:

5to. PIĘKNY SERWIS SREBRNY,

w najnowszym fasonie zrobiony, obeymujący 1140 kutow srebra Wiedeńskiej próby, lub w gotowiźnie 5000 Ryńskich.

Oprócz tych pięciu wielkich wygrywań, których odkupne summy wynoszą 277,500 R. Loterya ta zawiera jeszcze w sobie 21,059 Trafferow, wygrywających różne kwoty pieniężne po 6000, 2000, 1000, 500, 200, 100 i t. p. wynoszących summę 258,530 Ryńsk, ogólna przeto summa wygranych wynosi 536,030 Ryńskich, które to summie żadna z existujących Loteryi nietylko wyrownać nie może, lecz owszem ze względu na tę znaczną liczbę Trafferow, tudzież na znakomite summy odkupne, a mianowicie na szczupłą stawkę słusznie między innemi nawet na pierwszeństwo zasługuje. Z samej albowiem ilości 21,059 Losów wygrywających oczywista już dla grających okazuje się korzyść, ile że z przecięcia na kaźden 8 los jedna wygrana paść musi, co przy podobnej Loteryi rzadko zdarzyć się może. Los jeden kosztuje 10 Ryńskich Szeznami lub 18 Złp. i z powodu przed i potrafiających więcej razy wygrać może, zaś biorącemu razem 10 sztuk, udzielony zostanie bezpłatnie 11 czerwono drukowany gratis-los, któren najmniej 1go Dukata w złocie pewnie wygrać musi, a prócz tego posiada jeszcze te same prerogatywy, co i los zwycayny, a zatem wynika podobieństwo że i główny los trafić może. Ciągnięcie teyże Loteryi podzielone jest na dwie Klasy; pierwsza pewnie i niezawodnie pódchodzi się w Wiedniu d. 9 Stycznia, druga 16 Maia 1827 roku, a los kupiony do 1wszej służy już bez dalszej opłaty i do 2gi Klasy. Losów do teyże Loteryi dostać można w Kantorze Loteryy zagranicznych Józefa Luis, w Krakowie w Rynku przy Ulicy Grodzkiej Nro 24, gdzie także obszerniejszy Plan teyże Loteryi i Ryciny Realności gratis udziela się. Tamże można nabyć Losów do Loteryy Klasy cznych Berlińskiej i Warszawskiej.

UWIADOMIENIE o LICYTACYI.

Wyrokiem Prezesa nadworney Kamery z dnia 22go z. m. do liczby 46,911 odbyta w dniu 24 Października r. b. w Cyrkule Wadowickim licytacyia na dostawę materyiałów na beczki i onychże stawianie dla Salin Wieliczki i Bochni przez przeciąg czasu od 1go Maia 1827 do ostatniego Kwietnia 1828, co do dostaw dla Salin Wielickich zatwierdzoną, a względnie Rocheńskich nowa nakazana została, która odbędzie się dnia 18 Stycznia 1827 roku w C. K. Cyrkule Bocheńskim.

Warunki licytacyi tyczące się dostaw do Bochni są następujące:

- a) Za dostawę gotowych beczek aż do Szop solnych.
1) Z własnego materyiału :			
za wielką beczkę	graycarów	26 3/4	w M. konw:
za małą —	—	17 3/4	— —
2) Za wystawienie półbeczka z Skarbo-			
wego materyiału	—	7 6/36	— —
3) Za sporządzenie półbeczka	—	18/36	— —
- b) Za dostawę materyiału drewnianego na reparacyię beczek
za 1 kopę klepek na wielką beczkę	—	24 3/4	— —
za 1 — — na małą —	—	22	— —
za 1 — den do wielkich beczek	—	25	— —
za 1 — — do małych —	—	22	— —
za 1 — obręczy do wielkich beczek	—	10	— —
za 1 — — do małych —	—	10	— —
za 1 — rozporek — — —	—	12 1/4	— —

Wedle zatwierdzonych tych warunków obowiązany jest każdy z życzących licytacyi złożyć iako Vadium summy 972 Złotych Ryńskich w Monecie kowencyonalney.

DONIESIENIA.

Sędzia Trybunału I. Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Kommissarz Massy upadłej Berla Kahane, wzywa Handel pod firmą K. B. Mayzesls et M. S. Horowitz na Kaźmierzu, tudzież wszystkich niewiadomych Wierzycieli Massy upadłej, aby w dniu 3 Stycznia 1827 w Domu Władz Sądowych przy Kościele S. Piotra w Krakowie w Sali Audyencyonalney Trybunału Wydziału II. przed podpisanym Kommissarzem Sędzią P. Habowskim stawili się, celem dopełnienia Art: 44 Kodexu Handlowego Księgi III., a mianowicie naradzenia się nad wybraniem potrzeby listy Syndyków mogących być potrzebniemi.

W Krakowie dnia 18 Grudnia 1826 r.

Habowski

Podpisany ma honbr zawiadomić Prześwietną Publiczność, iż w Kamienicy po ś. p. J. A. Szydłowskim na ulicy Floryńsk ey pod L. 504 położoney, urządził Oberżę w sposobie zagranicznym, w której każdy Gość, aby w żadney mierze ukrzywdzoným nie został, wszelkie wygody, co do stancy, wiktur, trunków, furazów i posługi, według taryffy ustanowionej otrzymać może. W tej Oberży znajduje się traktiernia gustem Wiedeńskim utworzona, gdzie obiady zwykłe Table d'hôte; śniadania z 6 podwieczorki i kolacyje podług szpeiscetlu, za naypomnierniejszą cenę co dzień lub miesiecznie w niej się stołując, lub też do domu biorąc, dawane będą. Dla większej wygody tak swoich Gości, iako i Prześwietney Publiczności tutejszey, założył podpisany w tymże samym domu Kaffenhaus gustomiennymi lampami astralnymi oświecony, w Gazetę, Bilard, kregle, piramdy, szachy, arcaby, domino, stoliki do wiska, słowem w wszelkie gatunki zabawy, z naylepszą usługą ludzi zagranicznych, niemniej wszelkie gatunki win, kawę, czekoladę, arbatę, czay, barbaroise, poncz, lemoniadę, orszadę, szodon, lody i ciasta, za cenę według taryffy wystawionej, zaopatrzone. Życzące sobie osoby w appartementach osobnych śniadania, obiady, zabawy wieczorne, za cenę naypomnierniejszą obstałować i do gry pokoje osobne z przyzwoitą posługą i oświeceniem otrzymać mogą.

W przekonaniu, że Prześwietna Publiczność w każdym względzie zadowolnioną zostanie, odważam się Takową o łaskawę uczęszczanie upraszać.

Jan Kanty Szydłowski.